

med Friheden, før Friheden kommer ind i Thydskland — jo før vi faae den, desto lykkeligere bliver den, desbedre Frugt vil der komme af vort ærlige Arbeide.

Der er blot endnu een Bemærkning, som jeg vil gjøre. Det er ingenlunde min Mening, at det er nødvendigt, at der gjøres nogen Forandring i Sproggrændsen; men det er min Mening, at der maatte gives det slesvigste Folk Leilighed til, at naar det har bidraget til sin Skole, som Ret og Pligt er i ethvert borgerligt Samfund, at det da for sine egne Midler maatte bevæge sig saa frit med Hensyn til danske og thyske Skoler, som dets Sind er til.

Christensen: Da det ikke synes, at Andre vilde tage Ordet, maa det være mig, som indtager en noget særegen Stilling til denne Sag, tilladt at gjøre et Par Bemærkninger. Den høitagtede Ordfører har allerede sagt, hvad der ogsaa ligger i Forholdenes Natur, at det foreliggende Adresseforslag er kommet tilstede ved gjensidig Smødekommen. Det er ogsaa ganske vist, at skulde det være affattet saaledes, som jeg og de, der tænke som jeg, kunde ønske det, da vilde det have været stærkere pointeret, men dog ikke i nogen særdeles forskjellig, ja, jeg tør næsten sige, ikke i nogen forskjellig Månd. Jeg kunde ganske vist have ønsket, at Kjendsgjerninger, der foreligge som Momenter i den Politisk, der har bragt vor nuværende Tilstand og med den vor nuværende Frygt og Bekymring tilstede, vare blevne frembragne; men jeg har meget let kunnet resignere mig til at samstemme med de ærede Herrer, hvem Adressendkastet nærmest skyldes, og jeg har kunnet haabe, at mine politiske Venner ogsaa uden stor Vanskelighed ville kunne resignere sig til den samme Tilslutning, al den Stund det ved den indledende Forhandling om denne Sag allerede af Indenrigsministeren blev bemærket, at Adressen seilede i Rjølbandet af det Forslag, som mine Venner og jeg havde stillet til en Endring af Finantsloven, en Endring, der blev fastholdt af os, uagtet Ministeren erklærede, at Finantsloven ikke vilde kunne modtages med den, og med Hensyn til

hvis Chancer her i Salen en af Forslagsstillerne af den nu foreliggende Adresse ligefrem til Ministeren bemærkede, at han troede sig velfortjent af Ministeriet ved at have foreslaaet denne, da den maatte nærmest havde befriet Ministeriet fra denne Endring, som ifølge Ministerens egen Erklæring var saa misbilligende, som den vel kunde være. Imedens det saaledes heraf er en Selvsølge, at jeg fra et personligt, politisk Standpunkt, ikke kan lægge særdeles stor Vægt paa den Adresse, vi her forhandle, maa jeg dog tilstaae, at det forekommer mig, at de egentlige Fædre til den have gjort sig vel fortjente ved at bringe den frem for os; thi det er i Sandhed kun en flygtig Betragtning, der ikke kan finde alvorligt Stof til Overveielse og Eftertanke for Folket, for Regjeringen, for Thronen. Det er klart, at denne Adresse, som jeg tillod mig i et tidligere Foredrag at udhæve, med tilstrækkelig Tydelighed udtaler, hvad vi ville og hvad vi ikke ville, og det er ganske vist, at en saadan Udtalelse i et saadant Dieblit har Værd og Betydning for Folket, for Kongen og selv for Udlandet, der jo viser os en desværre altfor stor Opmærksomhed. Jeg troer derfor, at jeg tør anbefale mine Venner ikke at see hen til, hvad de mulig i Henseende til Formen eller Indholdet kunde ønske mere eller anderledes i den, men at give den deres Stemmer; thi det er vist, at imedens den, som den ærede Ordfører meget rigtig har sagt, ikke optræder som fordrende en parlamentarisk Virkning, er den i sig selv dog en Akt, der vil vise, at vi have Dinene aabne, for den farefulde Stilling, hvori det danske Folk efterhaanden mere og mere er kommen, og hvorfra det neppe kan finde Udvei og Frelse, uden gennem en mandig og opoffrende Tilslutning imellem Kongen og Folket, og det ad de Veie, som Adressen med fuld Tydelighed paapeger. Jeg vil, da ingen Minister er tilstede, og da Intet, hidtil ibetmindste, opfordrer til at forlænge Debatten, indskrænke mig til disse Par Ord, idet jeg tillader mig med alvorlig Overbeviisning at anbefale, at vi slutte os sammen om denne Adresse, og jeg tør sige, at den vil give sit Bidrag, sit gode Bidrag til, at Ingen længere kan undrage